No. 3145 Zaterdag 30 Maart 1940. 57ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 1292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 1550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

De Dure Tol

Onze Staten staan thans voor de behandeling van de 1e Suppletoire begroting, waarop niet minder als een klein millioen gevraagd wordt voor de defensie van Curaçao. Maar verreweg het overgrote deel van dit millioentje, o.a. de 600 duizend voor de komende Schutterij, wordt nog maar gevraagd voor het tweede half jaar van 1940. Dan daarbij gerekend wat reeds op de begroting 1940 stond en dan nog alle ap- en dependenties, welke nog indirect militaire uitgaven zijn, kunnen we veilig ramen, dat onze begrotingen in de komende jaren voor defensie gedrukt zullen worden met een vierde van het totale begrotingscijfer.

Hoe de Staten er tegenover zullen staan?

Het heeft er alle schijn van dat ze onder het Caudijnse juk door zullen gaan en zouden ze dit niet doen, dan — het is meerdere malen wijd en breed van autoritaire zijde van de daken verkondigd — „zal de schutterij er toch komen"?

Naar men ons mededeelde, wekken besprekingen over deze uitgaven hier en daar de schijn, alsof we hier feitelijk met een voor Curaçao verheugend feit te doen hebben. Alsof er ook maar iets verheugends in kon liggen, dat helaas ook Curaçao evenals het Moederland door de feiten gedwongen wordt, de zwaarste tol te betalen aan wat we gerust kunnen noemen de dwaasheid en de misdaad van de wereld.

Want dat een klein gebiedsdeel een kwart van zijn begroting moet gaan uitgeven aan defensie, dat b.v. het kleine Nederlandse volk van nauwe- een deel der defensie-uitgaven te noemen, moet overgaan tot de bouw van drie oorlogsschepen, die een financiële last op dit kleine volk zullen leggen van minstens 400 millioen gulden, dat wijst er toch wel heel sterk op in welk een krankzinnige wereld we verkeren. En hoe de volkeren der wereld op dit ogenblik bezig zijn, aan een geestelijke en culturele zelfmoord.

Sinds elders een staatsman, in een ogenblik van verstandsverbijstering of in een nationalistisch delirium heeft uitgeroepen, dat kanonnen voor een volk beter zijn dan boter, zijn ook anderen gedwongen deze krankzinnige weg op te gaan.

En laten we ons toch goed bewust zijn, dat de noodlottige consequentie, waarvoor ons huidige Bestuur zich gesteld meent en de maatregelen welke het blijkens de 1e Suppletoire begroting meent te moeten nemen, voor ons volk zeer ernstige gevolgen met zich brengt. Gevolgen in een richting waarin voor ons geen heil en geen welvaart te wachten is: gevolgen welke veel leed, veel teleurstelling en veel verarming op geestelijk en stoffelijk gebied brengen zal.

Nu we nog eens de in druk ontvangen 1e Suppletoire hebben doorgelezen, met zijn verhogingen voor defensie en zijn verlagingen voor onderwijs, volkshuisvesting, verbetering van straten, nieuwe werken, bezoldigingen, enz., dan lezen we hieruit dat we aan de nationale verdediging alle andere volksbelangen ondergeschikt maken.

Wij zeggen dit niet als een verwijt, wel als een diepe verzuchting. In deze krankzinnige wereld, waarin militair geweld als de hoogste deugd van vaderlandsliefde wordt geprezen en het bezit van een luchtvloot, een sterk leger en een krachtige vloot wordt geroemd als het hoogste bezit van het vaderland, kan wellicht een regering van een land als het onze, met zijn onmisbare koloniale bezittingen, niet anders doen, dan deze weg in te slaan, hoe noodlottig zij ook voor ons volk is. Zo ergens, dan geldt het hier, dat men van twee kwaden het beste kiest.

Nogmaals menen we te moeten herhalen, indachtig de mentaliteit, welke in bepaalde bestuurskringen heerst, kennen uit het rood-blauwe militaire potlood in de Amigoe van 16 Maart, dat we dit alles niet zeggen als een verwijt, maar als een verzuchting.

En deze verzuchting schrijven wij, omdat wij ons verantwoordelijk achten — een andere verantwoordelijkheid dus als het Bestuur draagt — om in een zo voor land en volk belangrijke kwestie een voorlichting te geven naar alle zijden. Zeker is het de taak van de pers, ook nu nog, nu de Staten staan voor de beslissing, alle consequenties van deze beslissing ons volk duidelijk voor ogen te stellen, opdat men goed beseffe, wat de gevolgen voor ons zijn, indien straks de weg wordt ingeslagen, waartoe ons Bestuur na rijp beraad, hopen we, is gekomen.

Waar hier zulke grote volksbelangen op het spel staan, volksbelangen die beslissend zijn voor een bestuursbeleid van de eerste jaren, daar mag worden verwacht, dat de Staten in volle vrijheid zonder enige pressie en geheel volgens eigen verantwoordelijkheid een beslissing zullen nemen.

Indien ons Bestuur over zodanige argumenten beschikt, dat het de Staten van de noodzaak dezer millioenen zal overtuigen, dan mogen we vertrouwen, dat de Staten met de voorstellen van het Bestuur mee zullen gaan.

Maar daarbij behoeven we dan nog niet te vergeten, dat deze volkomen improductieve uitgaven zwaar zullen drukken op ons financieel vermogen, omdat zij geen enkel rendement zullen verschaffen, integendeel, jaren lang remmend zullen werken in de richting van een geestelijke en culturele opbouw van ons volk. Hier wordt ook door Curaçao betaald de dwaasheid en de misdaad van een uit haar voegen gerukte wereld, hier wordt geofferd de rijkdom en de welvaart, de ontwikkeling en de beschaving van ons volk op het altaar van den afschuwelijken afgod Mars.

Aan de domheid der volkeren betaalt ook Curaçao thans zijn dure, zeer dure tol.

DE PAUS EN DE OORLOG

Mr. R. H. W. Regout S.J. schrijft in de Kath. Stemmen:

In ons land vindt men vele personen, die — volstrekt overtuigd als ze zijn, dat in deze oorlog het recht aan de ene en het onrecht aan de andere zijde te vinden is — zich met verwondering en teleurstelling afvragen, waarom de Paus niet uitdrukkelijk partij kiest en het oorlog-voeren van een der twee belligerenten als onrechtmatig brandmerkt. En de verdere consequentie zou zijn, dat de Paus aan de Katholieke burgers van die onrechtmatig-oorlogvoerende partij in geweten oplegt iedere medewerking aan de oorlog te weigeren.

De klacht over het niet spreken van den Paus in zo ernstige omstandigheden, is niet nieuw; tijdens de Italiaans-Abessynische oorlog kwam zij naar voren, tijdens de Wereldoorlog is het niet-partijkiezen van den Paus als een pijnlijke zwakheid gevoeld én d... door de Fransen en Belgen vooral na de inval in België, door de Duitsers in verband met de „hongerblokkade" door de geallieerden.

De volgende beschouwingen willen de gronden aangeven waarom, naar onze mening, ook in deze oorlog geen uitdrukkelijke verklaring omtrent de schuldvraag te verwachten is.

De beginselen waardoor het Vaticaan in deze wordt geleid zijn o.i. de volgende twee: geen inmenging in de tijdelijke aangelegenheden en twisten tussen volkeren, doch een voorbehouden van het recht om het geestelijk en moreel gezag te doen gelden.

Deze beginselen zijn doorgevoerd sinds de, niet te betreuren, verzwakking van de wereldlijke macht der Pauselijke Staten; voor onze tijd vinden wij een concrete vastlegging ervan in artikel 24 van het Verdrag van Lateranen, dat in 1929 gesloten werd tussen de H. Stoel en Italië. Ziehier de volledige tekst.

De H. Stoel, wat betreft de souvereiniteit die hem toekomt zelfs op internationaal terrein, verklaart dat hij zich niet wil en niet zal inlaten met de twistgedingen van wereldlijken aard tussen de andere Staten (dichiara che Essa vuole rimanex e rimaná estranea alle competizioni temporale fra gli altri Stati) en met de internationale Congressen tot dat doel te houden, tenzij de twistende partijen een gemeenschappelijk beroep doen op zijn vredeszending, zich in alle gevallen voorbehoudend zijn zedelijke en geestelijke macht te doen gelden.

En daarom zal de Vaticaanse Staat altijd en in alle gevallen beschouwd worden als onzijdig en onschendbaar gebied. *

* Deze regeling, die nauw samenhangt met de thans geldende verhouding tussen het Vaticaan en Italië, legt o.i. aan Pius XII een enigszins strengere beperking en terughoudendheid op ten aanzien van geschillen tussen mogendheden, dan uit het wezen van de geestelijk-tijdelijke zending van den Paus op zich kan worden afgeleid.

Na het vooropstellen van deze beginselen komen wij tot meer concrete uitwerking van de bezwaren, die zich voordoen tegen een partij kiezen door den Paus.

1. Een particulier persoon kan de practische overtuiging hebben, gevormd door wat hij weet uit kranten, tijdschriften, enz., dat een bepaalde staat de grote schuldige is aan de oorlog; hij kan daarnaar spreken en handelen; zo zou hij op grond daarvan zich kunnen aanmelden als vrijwilliger en strijden tegen de Staat die hij schuldig acht. — Een persoon echter, die een verantwoordelijke positie bekleedt en wiens woord en daad zwaardere consequenties meebrengt, zal voorzichtiger moeten zijn in het vormen van zijn oordeel. —

In deze lijn verder gaande, zal het duidelijk zijn, dat de Paus geen veroordeling zal mogen uitspreken zonder volstrekte zekerheid te hebben. Immers een dergelijke veroordeling zou een daad zijn van zó ingrijpende gevolgen, voor de veroordeelde Staat en haar burgers, voor het geweten der katholieken, voor de eer en de invloed van de H. Stoel in heden en toekomst, dat elke kans van vergissing moet zijn uitgesloten. De zekerheid, die hier vereist wordt, strekt zich niet alleen uit over zedelijke beginselen, — dat zou niet de grote moeilijkheid zijn, — maar over meerdere vragen van feitelijke aard. Zulk een zekerheid is bijna niet te verkrijgen zonder inzicht in de stukken, zonder een horen van beide partijen.

gelegen, dat — ook wat de oorzaken van deze oorlog betreft — heden en verleden zo nauw samenhangen, dat een simpele scheiding tussen wit en zwart, tussen schuld en onschuld moeilijk is te trekken. Een gemotiveerde oordeelvelling zou niet kunnen volstaan met de gebeurtenissen van de laatste maanden of jaren aan kritiek te onderwerpen, ze zou geheel de na-oorlogse periode moeten overzien. En ook indien tenslotte het eind-oordeel ten nadele van een der partijen zou uitvallen, de motivering zou zich moeten inlaten met zoveel verwikkelingen van praktische politiek, dat het moeilijk denkbaar is, dat van de zijde van de Paus een dergelijk document kan uitgaan.

3. En hiermee komen wij tot het voornaamste punt. Ook zij, die van oordeel zijn, dat in deze oorlog de schuldvraag duidelijk op te lossen is, zullen wel niet ontkennen, dat de belangen-tegenstelling tussen grote mogendheden mede een rol speelt in het gebeuren van onze tijd. En juist deze „competizioni temporale" zijn het, waarvan de Paus uitdrukkelijk zegt, dat hij er zich niet in zal mengen. Ook bij een dergelijke belangenstrijd kan en zal de zaak van het recht en de moraliteit zeer nauw betrokken zijn, doch dit is op zich geen reden om een concrete uitspraak te verwachten. En zeker kan men niet — zoals katholieken en vooral niet-katholieken zo gemakkelijk doen — zeker kan men niet spreken van een plicht om een oordeel uit te spreken. De man uit het Evangelie (Luc. 12:13), die de hulp van den Meester inriep om van zijn broer een deel van de erfenis te verkrijgen, had wellicht voor een groot deel gelijk en leed onrecht, maar Christus weigerde in zulke aardse zaken als rechter of verdeler op te treden.

4. Ook de „ideologische" tegenstelling, die in deze oorlog min of meer tot uiting komt, is eerder een argument tegen dan vóór een ingrijpen van den Paus.

Wie in de „dictatuur" een grote ramp en een dreigend gevaar ziet, verzette zich daartegen met al zijn kracht, maar hij zal in een Italiaanse fascist een wellicht nog vuriger bestrijder vinden van de „democratie". Tenslotte is dit een „vrije" kwestie. — En veroordeling van een der belligerenten kan licht de schijn wekken (en zal zeker daartoe worden uitgebuit) alsof de Paus aan een bepaalde staatsvorm zijn uitgesproken voorkeur geeft. — De Pausen hebben herhaaldelijk gewezen op de verderfelijke excessen van bepaalde politieke regimes een officiele stelling nemen voor een der twee hoofdinrichtingen, die wij in de staatkundige geschiedenis der opeenvolgende eeuwen terug vinden, is — zover wij weten — nooit geschied en zal niet geschieden.

5. Als een belangrijke, maar tenslotte bijkomstige vraag, kan worden gesteld, wat het resultaat zou zijn van een uitdrukkelijke veroordeling van een dergelijke veroordeling in zich verantwoord zou zijn). Wij laten het aan den lezer over, zich met volle werkelijkheidszin in de gevolgen van zulk een verklaring in te denken: gevolgen in het betrokken land, bij regering en legerleiding, bij de door propaganda beinvloede burgers en soldaten, gevolgen ook in neutrale landen, b.v. in ons eigen land en in Italië, gevolgen in het heden en in de toekomst. Het lijdt geen twijfel dat een dergelijke daad van de kant van den Paus, een gejuich van geestdrift en bewondering zou losroepen bij honderdduizenden katholieken en vooral niet-katholieken, — doch het diepe verantwoordelijkheidsbesef van de H. Stoel zal zich zeker niet door een dergelijke verwachting laten beinvloeden.

De voorafgaande beschouwingen zullen niet geheel wegnemen een gevoel van onbevredigdheid en onzekerheid: men blijft verlangen, dat de Paus, de grootste morele macht op de wereld, de mensheid zou kunnen beschermen tegen onrecht en lijden, en klaarheid brengen in de verwarring der geesten; men vraagt zich af of de Paus dan nooit een voldoende oordeel over de feiten zou kunnen vormen om een concrete uitspraak te wettigen. — Wij menen, dat deze bezwaren inhaerent zijn aan het wezen der Kerk, aan de verhouding tussen Kerk en Staat.

De Kerk staat in deze wereld en is niet van deze wereld; zij is ongetwijfeld bevoegd een uitspraak te doen die steunt op concrete feiten uit het dagelijks leven, en in de loop der geschiedenis heeft zij dat meermalen gedaan; maar juist omwille van haar geestelijke zending huivert zij er voor zich al te ver te begeven op het terrein van de wereldse strijd. De beslissing hoe ver zij zal gaan, moet worden overgelaten aan de verantwoordelijke leiders.

Pius XII, wiens religieuse wijsheid wel niemand in twijfel trekt, heeft tot nog toe een grote terughoudenheid getoond tegenover de politieke verwikkelingen. Dat hij, behalve de openlijke vredesoproep van eind Augustus, ook onderhandse pogingen heeft gedaan om de vrede te bewaren en te herstellen, kan echter als zeker worden aangenomen. — Volstrekt geen terughoudendheid heeft hij getoond bij het uiteenzetten van de beginselen, die de politieke problemen van deze tijd beheersen.

Laten wij ons beperken tot een enkel citaat uit de encycliek „Summi Pontificatus" van 20 October 1939:

„Die beginselen (van het natuurrecht) vorderen de eerbiediging van ieders onafhankelijkheid, de erkenning van ieders rechten om te leven en om langs de weg van vooruitgang en beschaving tot dagelijks groter welstand te geraken; die beginselen vorderen eindelijk de onkreukbare, onschendbare trouw aan gesloten verdragen, die volgens de regels van het volken-

Bovendien is een noodzakelijk voorwaarde, dat allen bereid zijn tot nauwkeuriger onderzoek en bespreking van hun zaak, en niet tot het forceren ener beslissing in hun geschil door geweld of bedreiging met geweld......

Tenslotte enkele opmerkingen:

Het bekende verschijnsel doet zich bij het hier besproken onderwerp voor, dat wie met hart en ziel een bepaalde zaak voorstaan, verwachten en eisen, dat ook anderen hun inzicht zonder aarzelen zullen delen, en dat, met name, de Katholieke Kerk het volle gewicht van haar gezag aan hun zijde zal inbrengen.

Terwijl diezelfde personen op andere tijden dikwijls geërgerd zijn door de inmenging van de Kerk in het dagelijks leven.

Vraagt men wat de waarde is van de door de moralisten sinds eeuwen ontwikkelde onderscheiding tussen rechtvaardige en onrechtvaardige oorlog, indien de Pausen toch niet tot de toepassing van die leer willen overgaan, dan kan er op worden gewezen, dat er vele vraagstukken zijn, die door de moralisten worden besproken en als richtlijn worden voorgehouden tot vorming van het gewetensoordeel en tot opbouw aan een betere morele orde, zonder dat ze daarom door het hoogste kerkelijke gezag worden overgenomen of tot practische consequenties worden doorgevoerd.

Zal in de toekomst de H. Stoel tot een uitdrukelijke verklaring van de onrechtmatigheid en misdadigheid van een bepaalde oorlog overgaan? Indien wij een antwoord mogen wagen, dan is het dit: zolang de verdeeldheid onder de Christenen blijft, zoals ze is, en de invloed der Pausen op de regeringen en ook op de burgers zo beperkt blijft, als thans helaas het geval is, zal alleen dán een uitgesproken stelling nemen van de H. Stoel te verwachten zijn, wanneer opnieuw een gevaar, gelijkend op dat van de Islam, de Christenheid van Europa zou bedreigen. Wellicht is die dag niet zo ver weg.

En ook — en dit is een meer optimistische verwachting — zou een stellingnemen niet onwaarschijnlijk zijn, indien bij een heropbouw der volkerengemeenschap een rechts-ordening gevestigd wordt, waarin met volle garantie van gerechtigheid en onpartijdigheid (beter dan dit in de Volkenbond tot nog toe mogelijk was) de misdadige aanvaller kan worden aangewezen.

In ieder marmerblok ligt een kostbaar kunstwerk, in ieder mensenhart een heilige.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

In de laatste dagen hebben Engeland en Frankrijk zich door een overeenkomst nog weer eens nauwer aan mekaar verbonden, of wel als een tegenprestatie tegen het Russisch-Duits-Italiaanse pact, waarover veel gesproken is; of wel omdat men van een zijde en dan wel van Engelse zijde, bang is, dat de andere partner op een zekere dag nog eens bezwijken zal voor bijzonder mooie vredesvoorstellen.

Wat die vrede zijn zal?

Want de komende vrede is van groter belang en moeilijker dan de huidige oorlog.

Onlangs verscheen de 40ste editie van Jacques Bainville's merkwaardige boek „Les conséquences politiques de la Paix", waarvan de 1ste editie verschenen is in 1920.

Wij kunnen ons niet herinneren, dat dit boek bij zijn verschijnen grote indruk heeft gemaakt. Geheel anders was het met een ander boek, kort tevoren te Londen bij Macmillan and Co. verschenen: „The economic consequences of the Peace", van John M. Keynes.

Keynes' boek was ongetwijfeld een merkwaardig boek, waar veel uit te leren viel. Men vond erin een felle critiek op het pas gesloten Vredestractaat van Versailles, maar uitsluitend bezien door de ogen van een economist.

Het kort daarna te Parijs uitgekomen boek van Bainville bevatte een niet minder vernietigende critiek op hetzelfde tractaat, maar uitsluitend bezien door de ogen van een historicus.

Wanneer eenzelfde schrijver eens in zich verenigd had de economische kennis van Keynes en het historisch inzicht van Bainville, welk een boek zou er zijn ontstaan!

Bainville kende het boek van Keynes. De door hem gekozen titel „Les conséquences politiques de la Paix" is wel een directe terugslag op de titel van Keynes' boek: „The economic consequences of the Peace", waarmee hij zeker niet instemde, al geeft hij er geen antwoord op.

Thans, na twintig jaren, kunnen wij, uit de opgedane ervaringen, constateren, dat zowel Bainville als Keynes zo al niet in alle opzichten, dan toch wel grotendeels gelijk hebben gehad.

Het Vredestractaat van Versailles is geweest — velen zullen daar thans niet meer aan twijfelen — een monument zowel van economisch als van politiek onverstand.

De economische grondfout is geweest, dat „the big four" niet inzagen, dat een uitgeschud en aan armoede prijs gegeven Duitsland, of juister: Midden-Europa, betekende, noodzakelijk, een verarmd Europa.

De politieke grondfout is geweest, dat een tot eenheid gebracht Duitsland, naast een uiteengerukt en tot onmacht gedoemd Oostenrijk-Hongarije, de kiem in zich bevatte van een Duitsland, dat naar de hegemonie in Europa streven zou.

Keynes zag alleen het eerste, Bainville alleen het laatste, terwijl de gehele waarheid is, dat hier èn economische èn politieke factoren samenwerkten, en op elkaar wederkerig inwerkten.

Had Bainville in 1919 het vredestractaat mogen dicteren, hij zou dezelfde economische fouten hebben gemaakt als „the big four". En als Keynes het had mogen doen, dan zou hij gelijksoortige politieke fouten hebben gemaakt als „the big four", maar misschien toch in iets mildere mate, omdat hij op grond van zijn economische overwegingen er enige althans, zou vermeden hebben. Niet op politieke, maar dan toch wel op economische gronden, zou hij Oostenrijk-Hongarije niet uiteengerukt hebben en zou hij Duitsland niet hebben uitgeplunderd, en althans daardoor de drang naar eenheid niet hebben versterkt.

The big four, door de haat- en wraakgevoelens van Clemenceau steeds verder afgedrongen van de weg der rechtvaardigheid, die aan Wilson aanvankelijk voor ogen stond, hebben een vredesdictaat opgesteld, niet als gevolg van verstandige zowel economische als politieke overwegingen, maar beheerst door gevoelens van haat en wraak, vooral echter van vrees. En ook nu werd bewaarheid, dat vrees de slechtste van alle raadgevers is.

Prof. J. Huizinga schreef in zijn „In de schaduwen van Morgen":

„De historie kan niets voorspellen, behalve een ding: dat geen grote wending in de menselijke verhoudingen ooit uitkomt in de vorm, waarin vroeger levenden zich haar hebben verbeeld. Wij weten zeker, dat de dingen anders lopen, dan wij denken kunnen. In het resultaat van een periode zit altijd een componente, die men achterna begrijpt als het nieuwe, het onverwachte, het tevoren nog niet denkbare".

Wel schreef ook Fr. Nitti in zijn „La desagrégation de l'Europe":

„Het is moeilijk tevoren de handelingen en reacties der mensen te kennen. De politiek is niet een wetenschap...... Een ieder voorziet de toekomst overeenkomstig de voorwaarde van zijn eigen geest en daarom heeft de politiek niets wetenschappelijks".

Maar er ligt toch evenzeer waarheid in het oude adagium, dat regeren is vooruitzien.

En als wij thans, na twintig jaren, deze beide boeken, dat van Bainville en dat van Keynes nog eens herlezen, wetende nu wat er in die twintig jaren in werkelijkheid is geschied, dan kunnen wij niet ontkennen, dat veel van hetgeen zij toen voorspelden, thans blijkt, helaas, te zijn uitgekomen.

Daarom is de herlezing thans van deze boeken zo leerzaam en zo actueel. Zal men, als het — moge het spoedig zijn! — weer komt tot het sluiten van een vrede, blijken iets geleerd te hebben uit hetgeen in deze twintig jaren is geschied, zoals het voor twintig jaren reeds was voorzien?

Van het oorlogsterrein is er verder al geen nieuws, als dat er te Pernis bij Rotterdam door Nederlandse jachtvliegtuigen, een Engelse bommenwerper is neergeschoten, waarbij een dode viel en 4 Engelsen geinterneerd werden.

Naar aanleiding van dit gebeuren zijn door de Engelse regerig de piloten nog eens gewaarschuwd om niet terug te schieten, wanneer ze soms op neutraal grondgebied zouden belanden.

Men ziet hieruit weer hoe moeilijk de positie is van Nederland, in deze oorlog: maar tevens is het gelukkig te weten, dat Nederland thans een minister van Buitenlandse Zaken heeft in den Heer Kleffens: geen spreker, maar een diplomaat van groot formaat.

De Heer Kleffens mist het oratorisch talent van een van Karnebeek die gemakkelijk enkele uren kon spreken en tot het laatste toe boeide. De heer van Kleffens heeft alles op papier, wanneer hij spreken moet, en hij zegt geen drie woorden, als hij het er met twee af kan. Maar hij treft door de diepe en warme overtuigende toon, door de onverbiddelijke logica van zijn argumenten en wij kunnen ons voorstellen, dat de diplomaat, die tegenover dezen minister komt te staan, om zijn standpunt, dat afwijkt van den minister te verdedigen, geen gemakkelijke taak heeft. De heer van Kleffens moge jong zijn en vooral jong van uiterlijk, toch wekt hij de indruk van zeer begaafd, rustig en evenwichtig, kortom een man, aan wien de moeilijke taak van ons buitenlands beleid in deze zo gewichtige periode met vertrouwen in handen kan worden gelegd.

Van verschillende zijden is de vraag gesteld, ook zelfs in de Kamer, of men het niet betreurde, dat in deze voor ons land zo belangrijke periode, de heer Colijn geen minister meer is. Maar dit durven wij toch wel te zeggen, dat de gebeurtenissen van de afgelopen zomer in elk geval hun zeer grote verdiensten hebben gehad, dat zij ons dezen minister op het Plein hebben gebracht. We zullen van zijn ambtsvoorganger geen kwaad zeggen, maar diens zeer impulsieve natuur, zijn korte aangebondenheid zouden hem toch in deze moeilijke tijdsomstandigheden aan buitenlandse zaken minder gewenst gemaakt hebben. Een van de huidige ministers zeide van den heer Patijn eens, toen hij nog geen minister was: „Met dezen man aan buitenlandse Zaken had Nederland spoedig oorlog". Dat mag misschien overdreven zijn geweest, deze uitlating typeerde toch wel den ambtsvoorganger van dezen minister. Daartegenover staat, dat de heer van Kleffens, de rustigheid en bezadigdheid zelf is. Hij mist elk irriterend element, hij is buitengewoon hoffelijk en minzaam, maar onwrikbaar in het verdedigen van het standpunt, dat hij als juist heeft aanvaard. Het is een minister, zoals ons land niet anders kan wensen en dat ook de Eerste Kamer zo oordeelt, heeft ze onlangs even duidelijk doen blijken als de Tweede Kamer op 10 November.

UIT DE INTERNATIONALE PERS.

PRESIDENT ROOSEVELT EN AARTSHERTOG OTTO.

Een dezer dagen bood president Roosevelt aartshertog Otto van Habsburg, de pretendent van de Oostenrijkse en Hongaarse troon, een lunch aan in het Witte Huis.

Verscheidene geruchten doen de ronde over het doel van Otto's reis naar de Verenigde Saten. Sommigen zijn van mening, dat hij zich bezig houdt met plannen om na de nederlaag van Duitsland een democratische federatieve statenbond te stichten in het Donaugebied. Anderen beweren weer, dat hij op weg is om in Canada een Oostenrijks legioen te vormen om tesamen met de Geallieerden te strijden.

HERDERLIJK SCHRIJVEN VAN DEN KARDINAAL PRIMAAT VAN HONGARIJE.

„Oorlog en revolutie reiken elkaar de hand."

Kardinaal Jusztinian Seredi, Aartsbisschop van Esztergom en Primaat van Hongarije, heeft een Vastenbrief uitgevaardigd, die op de eerste Zondag van de Vasten in alle kerken van het aartsbisdom Esztergom is voorgelezen en een grote weerklank heeft gevonden in de Hongaarse pers. In dit Herderlijk Schrijven wordt de oorzaak van het lijden nagegaan.

In de inleiding schrijft Kardinaal Seredi:

„Wij kunnen gerust zeggen, dat er meer onheil en lijden over de wereld is gekomen door de gevallen menselijke natuur, dan door natuurrampen. In de loop der historie is er door de oorlogen meer verwoest, dan door de zondvloed, door brand, aardbevingen of pest.

Door de vooruitgang van cultuur en wetenschap heeft de mens bescherming gevonden tegen velerlei natuurrampen en men heeft zelfs de gemiddelde levensduur van den mens kunnen verlengen; maar daartegenover staat, dat men tegelijkertijd wapenen heeft uitgevonden en wonderlijke machines, waarmede de natiën elkander vernietigen."

Tot de voornaamste redenen van het lijden in deze wereld noemt de Kardinaal de verduistering van het verstand en de geneigdheid tot het kwade, welke na de erfzonde zijn ontstaan.

De Kardinaal wijst erop, dat de grote grondbeginselen van het christendom — vooral in de vorige eeuw — opzij werden geschoven en vervangen door minderwaardige theorieën. De universele liefde, zoals die door Christus werd gepredikt, werd vervangen door overdreven nationaal gevoel, dat in een buitenlander geen vriend maar een vijand deed zien.

Voor het internationale leven heeft de ontkenning der christelijke beginselen grote nadelen gehad. Kardinaal Seredi vervolgt aldus:

„Waar geen echt Godsgeloof is, daar verdwijnt ook de grondslag van het wederzijdse vertrouwen en van de goede verstandhouding; de volkeren zoeken hun veiligheid in een onbegrensde en kostbare bewapening. Deze bewapeningswedloop komt in oorlogen tot uitbarsting."

Er is een nauw verband tussen oorlog en revolutie, zoals de historie reeds meermalen heeft aangetoond, en welk verband tengevolge van bepaalde valse leerstellingen zeer gevaarlijk kan worden.

„Oorlog en revolutie reiken elkaar de hand. Er werden theorieën opgesteld, volgens dewelke men een volk eerst van God moet verwijderen, om het volk daarna tegen de overheid op te hitsen en het tot een verwoestende omwenteling te brengen.

De verwarrende leerstellingen, die door zogenaamde philosofen in de vorige eeuw werden uitgevonden, leiden tot een chaotische verwarring onder de volkeren.

Tengevolge van de leerstellingen, die in de vorige eeuw door valse profeten werden uitgevonden, kwam er grote verwarring in het familieleven, waar het aantal echtscheidingen onrustbarend steeg, in de jeugdopvoeding, waardoor grote bezorgdheden gewekt werd bij de rechtbanken, en in de wederzijdse verhouding der maatschappelijke standen, die in plaats van samen te werken tegen elkander werden opgehitst.

De moderne godlozen loochenen Christus, zij schuiven de Kerk ter zijde, en als hierop lijden en ellende volgt, dan wordt God zelf daarvoor verantwoordelijk gesteld!"

Kardinaal Seredi spoort zijn gelovigen tenslotte aan om niet werkloos te blijven toezien en slechts te klagen, maar om de handen aan de ploeg te slaan, om tegen het kwaad en daardoor tegen nodeloos lijden te strijden. Door het kwaad komt veel lijden in de wereld; door de strijd tegen het kwaad — op de eerste plaats in zich zelf, — kan veel lijden overwonnen worden. De Kardinaal besluit zijn schrijven met deze woorden:

„Wij strijden tegen het kwaad, als wij door ons voorbeeld de overwinning van het recht op het onrecht bevorderen,"

DE VATICAANSE KRONIEK.

Op 6 April zal in het Vaticaan een semi-openbaar consistorie gehouden worden over de canonisatie van de Zalige Maria van St. Euphrasia Pelletier en de Zalige Gemma Galgani.

4 April zal de H. Vader weder het Vaticaans Paleis verlaten om een bezoek te brengen aan de 1000-jarige oude kerk van Maria sopra Minerva.

Heden werden de plannen goedgekeurd voor de oprichting van een graftombe in de crypte van de St. Pieter voor het stoffelijk overschot van Pius XI z.g.

De graftombe is ontworpen door de Nederlandse Benedictijn, pater Gresnigt, die vroeger verbonden was aan de Katholieke Universiteit van Peking.

Zijne Heiligheid keurde de plannen goed voor het 13de Italiaans Eucharistisch Congres te Pompei in 1941.

ALS JE MET OVERLEG TE WERK GAAT.

De kapitein was een punctueel man en ging er groot op dat hij zijn bemanning in de hand had.

Hij hechtte er aan, dat hem bijvoorbeeld 's middags precies om kwart over drie in zijn cabine een koffie werd geserveerd, die tot aan de rand gevuld moest zijn. Maar onlangs gebeurde er een klein ongelukje.

Holterman, de steward, was ziek en lag te bed, en Mulders moest als zijn plaatsvervanger optreden, en dus moest deze de koffie naar den kapitein brengen. Maar er stond die middag nog al een sterke wind, zodat het schip rolde.

Geen wonder, dat Mulders met de tot aan de rand gevulde kop koffie niet zonder averij in de cabine van den kapitein arriveerde. Bijna een kwart was er uitgezwabberd.

De kapitein fronste de wenkbrauwen.

„Weet jij niet", sprak hij, „dat ik de koffie ordentelijk geserveerd wil hebben?"

„Jawel, kapitein", stotterde Mulders, „maar de storm..."

„Klets!" riep de kapitein. „Holterman brengt mij de koffie onverlet, ook al staat het schip op zijn kop. Ga terug!"

Mulders maakte rechtsomkeert, de kop in de hand, en ging Holterman om uitkomst vragen.

„Och, een klein kunstje", lachte Holterman, „als het stormt en het schip rolt, drink ik een fatsoenlijk slok van de koffie, en als ik dan bij z'n cabine kom..."

„Ja, wat dan?" vroeg Mulers, toen de andere veelbetekenend zweeg.

„Wel", zei Holterman en hij blies z' wangen op, „dan spuit ik 't weer in de kop."

„Zie je wel dat 't gaat", zei de kapitein tevreden, toen Mulders hem een paar ogenblikken later de tot de rand gevulde kop overreikte, „als je maar met overleg te werk gaat."

EMMASTAD

SPORTCLUB „ASIENTO"

Voetbal.

Zondag, 31 Maart competitiewedstrijd tussen „ASIENTO II' en „S.U.B.T. II" op Rio Canario, aanvang 4.15 n.m. precies.

Opstelling „ASIENTO" II:

Teunisse
Brouwer de Nieuwe
Brepols de Boer Fosbrook
Baars Rijkema Houting Nebbeling
Hendriks

SOCIETEIT „ASIENTO".

Bibliotheek.

De nieuwe catalogus van onze bibliotheek is vanaf heden in de Club verkrijgbaar. Prijs 30 cent per stuk.

Sedert de laatste opgave in dit blad werden ruim honderd Nederlandse en twintig Engelse boeken, waaronder de nieuwste uitgaven aan onze boekerij toegevoegd. De titels hiervan zijn alle in de nieuwe catalogus opgenomen.

Het Bestuur.

28 Maart 1940.

CURACAO.

GESLAAGD.

Op 27 Maart slaagde voor het examen Kantoorstenograaf in de Engelse Taal (100 lettergrepen) Mej. H. Delvalle.

Voor het diploma Machine-schrijven slaagden de dames G. Struving en C. v.d. Steen.

PROF. dr. G. A. F. MOLENGRAAFF

Op Dinsdag 27 Februari heeft prof. dr. G. A. F. Molengraaff, oud-hoogleraar aan de Technische Hogeschool te Delft en oud-staatsgeoloog van de Zuid-Afrikaanse Republiek, te Wassenaar zijn 80ste verjaardag herdacht.

Prof. Molengraaff is een geoloog van internationale reputatie. Hij werd geboren te Nijmegen, in welke stad hij de H.B.S. en het gymnasium bezocht. In 1877 ging hij naar de universiteit te Leiden, waar hij studeerde in de natuurwetenschappen met als hoofdvak botanie. In 1883 werd hij benoemd tot assistent van prof. Rauwenhof te Utrecht, terwijl hij als botanicus deelnam aan een wetenschappelijke expeditie naar de West-Indische eilanden, waarbij hij de Leidse professoren Suringar en K. Martin behulpzaam was. Geheel zelfstandig ondernam hij een geologisch onderzoek op Saba, St. Martin en St. Eustatius. Na zijn terugkomst uit West-Indië promoveerde hij op 11 November 1886 te Utrecht cum laude tot doctor in de aard- en delfstofkunde op een proefschrift, getiteld „De geologie van het eiland St. Eustatius" en op dezelfde dag op stellingen tot doctor in de plant- en dierkunde.

Na zijn promotie was dr. Molengraaff één jaar werkzaam te München bij de professoren Groth en Zittel. Op 1 December trad hij op als privaatdocent aan de universiteit te Amsterdam, waar hij in 1891 tot buitengewoon hoogleraar werd benoemd. In datzelfde jaar bracht hij zijn eerste bezoek aan Zuid-Afrika voor onderzoek van het „Hogeveld". In 1897 volgde zijn benoeming tot staatsgeoloog van de Zuid-Afrikaanse Republiek. Na de oorlog van 1899—1902 vestigde dr. Molengraaff zich te Johannesburg als consulterend geoloog.

In 1905 keerde hij terug naar Nederland en werd op 30 April benoemd tot professor in de algemene geologie aan de Technische Hogeschool te Delft, in welk ambt hij steeds zijn beste krachten heeft gegeven voor de ontwikkeling van de Nederlandse geologische terminologie.

Van 1910—1912 ondernam Molengraaff op eigen initiatief de Nederlandse Timor-expeditie onder leiding van prof. Day van de universiteit te Harvard. Na in 1928 een trip naar Brazilië te hebben ondernomen, zien wij hem het jaar daarop weder in Zuid-Afrika als deelnemer aan het internationaal geologisch congres, dat te Pretoria werd gehouden. 1 April 1930 nam hij wegens zijn 70ste verjaardag als hoogleraar te Delft afscheid met een rede, getiteld: „Een blik op de snelle groei der geologische wetenschap in de laatste 50 jaren", een opbloei, waaraan hij met zoveel energie en welslagen heeft medegewerkt.

Alleen reeds over de Zuid-Afrikaanse geologie leverde hij een veertigtal bijdragen, van welke in het bijzonder zijn referaat voor de Franse Geologische Vereniging in 1901 over de geologie van Transvaal klassiek is geworden, omdat dit de basis heeft gelegd voor de kennis der Zuid-Afrikaanse aardkunde.

Van zijn overige publicaties noemen wij: „Geology of the Transvaal" (1904), „De Nederlandse Timor-expeditie", Geologische Verkenningstochten in Centraal Borneo" (1893—'94), „The Vredefort Mountain Land" (1925).

Voorts leverde hij bijdragen in de Geologische Nomenclator en was mede-auteur van het deel Niederlande van het „Handbuch der Regionalen Geologie", dat in 1913 te Stuttgart uitkwam.

Een groot aantal onderscheidingen is prof. Molengraaff in de loop der jaren ten deel gevallen o.m. het eredoctoraat van de Universiteit te Johannesburg, het lidmaatschap van de Kon. Academie van Wetenschappen, van de mijnraad en van talloze andere genootschappen. Van het geologisch Mijnbouwkundig Genootschap voor Nederland en Koloniën was prof. Molengraaff de eerste voorzitter. Voorts is hij drager van de Borneomedaille van het Kon. Ned. Aardrijkskundig Genootschap, van de Wollaston-medaille van het Geologisch Genootschap te Londen, van de Drapermedaille van de „Geologiese Vereniging van Suid-Afrika" alsmede van het ridderkruis in de orde van de Nederlandse Leeuw, terwijl hij bij zijn gouden doctorsjublileum werd benoemd tot commandeur in de Orde van Oranje-Nassau.

STATEN VAN CURAÇAO.

Zitting op Maandag, den 1n. April 1940, des avonds te 8 uur.

TE BEHANDELEN ONDERWERPEN:

1o. Ingekomen stukken.

2o. Ontwerp-landsverordening tot bekrachtiging van het besluit van den Gouverneur van Curaçao van den 2den September 1939 (P. B. 1939 No. 80), regelende het verbod van uitvoer van levensmiddelen, grondstoffen van levensmiddelen en huishoudelijke artikelen, in Curaçao aanwezig, alsmede van het besluit van den 16den October 1939 (P.B. 1939 No. 108), tot aanvulling van eerstgenoemd besluit (1939 40 33).

3o. Rapport van de studiereis van 8 leden der Staten naar de Bovenwindsche eilanden en St. Kitts via Bonaire.

4o. Sluiting zittingsjaar 1939/1940.

DE GRIFFIER,
G. J. Ferguson.

Staten van Curaçao.

Plechtige Zitting op Dinsdag, den 2n. April 1940, des voormiddags te 9 uur.

AGENDA:

Opening der Zitting der Staten voor het zittingsjaar 1940-1941 door Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao.

DE MILITAIRE WERKZAAMHEDEN OP STEENRIJK.

Naar wij vernemen, zullen a.s. Maandag om tien uur des ochtends op [illegible] worden met het geweldige kustgeschut. De voorbereidingen voor de proefnemingen zijn bijna geheel voltooid en de eerste schoten zullen gelost worden. Wij houden, onder ons gezegd, ons hart vast, maar dat is van minder belang.

Om onder de bevolking van Curaçao de sympathie voor de defensiemaatregelen te bevorderen, hebben, naar we verder vernemen, de militaire autoriteiten eenparig besloten de proefnemingen voor het publiek open te stellen, zodat een ieder zich kan overtuigen van de doelmatigheid der aangekochte kustbatterij.

Vooraleer men tot het schieten overgaat, zal een deskundige een kleine uiteenzetting geven over de werking van het geschut en de trefkansen daarvan. Daarna zal het eerste officiële schot gelost worden, waarbij aan de nieuwe batterij de naam zal gegeven worden van PARG LIRPA.

God beware Steenrijk.

Enfin, om kort te gaan, niemand zal ontkennen, dat deze proefnemingen buitengewoon interessant zullen zijn. Men verwacht dan ook een grote opkomst van de Curaçaose ingezetenen.

Men wordt verzocht toch vooral tijdig aanwezig te zijn, daar de proefnemingen precies om tien uur beginnen en de verboden terreinen na tienen, niet meer betreden mogen worden.

HUISVESTING.

In het tijdschrift „Christus Koning" lazen we het volgend rijmpje:

Pardon, dit zijn geen hottentotten,
Maar Christenen in woning-kroten.

Wat is er er. zoeter, aangenamer
Dan: zeven mensen in één kamer?

Je eet en zit en slaapt daar best,
(De t.b.c. doet wel de rest).

Er heerst een huiselijke sfeer:
Gezelligheid en zo al meer.

Voor opvoeding en huwelijks-leven
Kan 't heus geen moeilijkheden geven.

Daarom: laat U maar niet bedotten.
Lang leven onze woning-krotten!

P.E.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Verlof:

G. E. Vos, veldwachter; zes weken binnenlands verlof wegens ziekte.

J. M. P. Asjes, brievenbesteller; 15 dagen binenlands verlof wegens ziekte.

S. M. Curiel, kommies der belastingen 2de klasse; 2 weken vrijstelling van dienst en 5 maanden binnenlands verlof met vergunning deze tijd in het buitenland door te brengen.

Dr. W. J. Goslinga, Inspecteur van het Onderwijs; 2 weken vrijstelling van dienst wegens ziekte.

Mej. L. M. Sprockel, tijdl. schrijfster werkzaam op het bureau van den Ambtenaar van de Burgerlijke Stand; 2 weken vrijstelling van dienst wegens ziekte.

De Gouvernements-Secretaris,
Gronemeyer.

CURAÇAOSE BOUWTENTOONSTELLING 1940.

Op uitnodiging van de bouwcommissie van Curaçao hebben ondergetekenden zich tot een Kerncomité verenigd dat zich ten doel stelt alhier een tentoonstelling op het gebied van woningbouw en woninginrichting tot stand te brengen.

Overtuigd als wij zijn dat met de aan bouwwerken bestede gelden vaak een practischer en fraaier resultaat zou kunnen worden verkregen, indien het Curaçaose publiek beter bekend ware met hetgeen elders in de tropen wordt bereikt, willen wij trachten op deze tentoonstelling een overzicht van het beste werk te geven dat daar en dus ook in Ned. Oost-Indië tot stand is gebracht.

Wij hebben ons doel echter ruimer gesteld en zouden ook bouwmaterialen, meubelen en in het algemeen al datgene dat tot de inrichting van een woning behoort in de tentoonstelling willen opnemen, waarbij wij dit voorbehoud maken, dat slechts werkelijk goede zaken mogen worden tentoongesteld.

Door niet alleen de deskundigen doch ook het publiek op de hoogte te brengen van de mogelijkheden die de tegenwoordige bouwmaterialen bieden, hopen wij dat de ondernemingslust tot het bouwen zowel van goede arbeiderswoningen als van grotere huizen nieuw leven kan worden ingeblazen.

Wij nodigen daarom belangstellenden, in het bijzonder deskundigen en vertegenwoordigers van handel en industrie, uit tot het bijwonen van een vergadering op **Vrijdag 5 April des namiddags 3 uur in de Statenzaal.**

Slechts indien ons daar blijkt dat wij op veler medewerking mogen rekenen, zullen deze plannen voortgang kunnen vinden.

Ir. J. F. Groote	Voorzitter.
G. J. Ferguson	Secretaris.
Mevr. F. Pot — Canter Cremers	2e Secretaresse.
Ph. J. Evertsz	Penningmeester.
R. Ph. Keegstra	
[illegible] W. Korthals	

Muziekuitvoering Zondag a.s. n.m. 7.30 uur Brion Plein. Muziekkorps „Santa Cecilia".

1. Wilhelmus
2. Semper Avanti (mars) (Nico Gerharz)
3. Fant: Sur Martha (Flotow)
4. Les Hirondelles du Village (Walzer) J. Strausz)
5. El Asalto (Danza) (J. M. Campos)

II

6. Cavalleria Rusticana (Intermezzo) (Mascagni)
7. Selection (Madame Butterfly) (G. Pucinni)
8. Dansmuziek (Diverse).

INGEZONDEN.

Mijnheer de Redacteur:

In de suppletoire begroting komt voor een post groot f 10.000.— voor uitzending van een stedebouwkundige en het maken van een uitbreidingsplan.

Afgezien van de vraag of zulks noodzakelijk is (volgens mij kan er nog wel een landschapsdeskundige en tuinarchitect bij) zou ik toch gaarne de volgende vraag beantwoord zien.

Hoe is het te verstaan, dat er gelden aangevraagd worden, waarover nog geen beslissing gevallen is, en de persoon al aangewezen is, en deze eind April al uit Holland vertrekt naar Curaçao. Dat zelfs hier een ambtenaar van O.W. al belast is met het huren van een huis; en het al bekend is, dat bedoelde deskundige niet gaarne in de stad wil wonen.

Vriendelijk dankend voor plaatsruimte.

Opmerker.

LUCHTBESCHERMINGS-TENTOONSTELLING.

Reeds konden wij onze lezers melden dat binnenkort een tentoonstelling zal worden gehouden in de voormalige Hendrikschool door de Curaçaose Vereniging voor Luchtbescherming. Hier volgen enige nadere gegevens die wellicht ieders belangstelling zullen hebben.

De tentoonstelling is opgebouwd uit een 7-tal afdelingen, elk een afzonderlijk gebied van de luchtbescherming betrijkende. Zo vinden we er een afdeling brandweer, lichtdoving, schuilplaatsen, gasbescherming, propaganda en ook een afdeling waar de indeling van het eiland in vakken en wijken is aangegeven.

Het Rode Kruis zal medewerking verlenen door het verzorgen van een eerste hulp afdeling. Hiervoor zal eigen personeel en materiaal worden gebruikt.

KERKBERICHTEN:

Parochiekerk Otrobanda:
4.45 v.m. H. Mis.
7 v.m. H. Mis (Kindermis)
8.30 v.m. Hoogmis met Holl. Preek.
7 n.m. Lof
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Pietermaai:
4.30 v.m. H. Mis.
6 v.m. H. Mis.
7.30 v.m. H. Mis. (kindermis, niet voor volwassenen)
8.30 v.m Hoogmis.
6.30 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie.

Parochiekerk San Mateo:
4.45 v.m. H. Mis.
6.30 H. Mis
7.45 Kindermis
9 v.m. Hoogmis.
7 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Groot Kwartier.
5 uur Vroegmis.
7 uur Kindermis.
8.15 uur Hoogmis.
6.30 uur Lof.

In de week dagelijks de H. Mis om 6.30 uur.

In alle kerken gelegenheid tot Biechten: iedere Zaterdag van 4 tot 8 uur n.m.; en daags voor iedere grote feestdag.

NEDERLAND.

IN NEDERLAND ZIJN 816 MILLIONNAIRS.

Amsterdam heeft de grootste inkomens, 's-Gravenhage de grootste vermogens.

Over dit belastingjaar had 95 procent van de aangeslagenen in de inkomstenbelasting een inkomen beneden de f 3000. Hun inkomens bedroegen 72 procent van het totaal, in verband met het progressieve tarief dragen zij slechts 33 procent bij in het totaal der inkomstenbelasting in hoofdsom. Daarentegen was 0.02 procent der belastingplichtigen aangeslagen voor inkomens van f 100.000 en meer (in totaal 341 personen). Zij hadden 3 pct. van het totale inkomen, zij dragen 22 procent in het totaal dezer belasting bij.

Over hetzelfde jaar was 46 procent van de vermogensbelastingplichtigen aangeslagen voor vermogens beneden f. 30.000. Tezamen bezaten zij 14 procent van het totale vermogen en droegen 9 procent bij tot de totale opbrengst der vermogensbelasting in hoofdsom.

De 816 millionnairs (0.44 procent van het totaal aangeslagenen) bezaten tezamen 14 procent van het totale vermogen en betaalden 15 procent in het totaal dezer belasting.

Het gemiddelde inkomen per aangeslagene bedroeg f 2150, het gemiddelde vermogen f 69.000.

De grote verschillen tussen de welstand der bevolking blijken wel hieruit, dat in Bussum 35 procent en in Enschede 57 procent van alle aangeslagenen in de inkomstenbelasting een inkomen hadden van f 800.— f 1400, terwijl in Den Helder 0.3 procent en in Bussum 5.3 procent van hen een inkomen hadden van f 10.000 en hoger.

Een vermogen van f 16.000 — f 30.000 bezaten in 's-Gravenhage 32 procent en in Kerkrade 60 procent van alle aangeslagenen in de vermogensbelasting, terwijl in Den Helder 5.7 procent en in Rheden 26 procent van hen een vermogen van f 100.000 en hoger bezaten.

Van de zes gemeenten boven 100.000 inwoners is het bedrag der inkomens in Amsterdam het grootste, daarentegen is het bedrag der vermogens het grootste te 's-Gravenhage. Van deze groep is in laatstgenoemde gemeente ook het gemiddelde inkomen en vermogen per aangeslagene het hoogst.

Hogere cijfers voor het gemiddelde inkomen worden nog aangetroffen te Bussum f 3476, Hilversum f 2765 en Zeist f 2711 voor het gemiddelde vermogen te Enschede f 126.000, Almelo f 110.000 en Rheden f 107.000.

Van de gemeenten boven 20.000 inwoners heeft Kerkrade het laagste cijfer, zowel voor het gemiddelde inkomen f 1621 als voor het gemiddelde vermogen f 37.000.

Worden alle 1056 gemeenten in het onderzoek betrokken, dan blijken 130 gemeenten nog een lager gemiddeld inkomen dan f 1500 en 141 gemeenten een lager gemiddeld vermogen dan f 30.000 te hebben. Verder blijken acht gemeenten een hoger gemiddeld inkomen dan f 3500 en eveneens acht gemeenten een hoger gemiddeld vermogen dan f 150.000 te hebben.

Ten slotte wordt vermeld, dat uitgaand Nederland voor vermaak in 1938 heeft besteed: f 27.7 millioen. Ter vergelijking de in dat jaar bestede bedragen aan sigaren: f 64.8 millioen; sigaretten f 49.4 millioen; tabak f 17.6 millioen; samen aan rookgerei f 131.8 millioen of, voor de gemeenten met meer dan 10.000 inwoners, waarop onze vermakelijkheidsgegevens betrekking hebben: ongeveer f 84.6 millioen.

Waarlijk, Nederland is geen uithuizig volk en alle muzen van de Olympus hebben op het jaarlijks budget tezamen nog niet half zoveel invloed als het kleine heksje Nicotinia.

*) Statistiek van het bezoek aan vermakelijkheidsinstellingen vallende onder de verordeningen op de heffing ener belasting op vermakelijkheden 1938 (Rijksuitgeverij, 's-Gravenhage, December 1939).

FILMBESPREKING.

(Roxy).

„THE CHRISTMAS-CAROL"

Roxy brengt dit week-end twee prachtige filmen. Allereerst „The Christmas-Carol", een verfilming van het kerstverhaal van Charles Dickens, die zijn tijdgenoten wilde leren, dat het de plicht der rijken is de armen te helpen.

Scrooge, een vrekkige zakenman, wordt bezocht door de geest van Marley, zijn vroegere partner en evenknie in gierigheid en hardvochtigheid. Deze komt hem waarschuwen, zijn leven te beteren en hem tevens het bezoek van drie geesten aankondigen: De eerste voert Scrooge terug in het verleden, de tweede toont hem het deden en de derde laat hem zijn ellendig einde zien. Scrooge heeft nu veel geleerd en als hij op Kerstmorgen wakker wordt, is hij volslagen bekeerd van al zijn ondeugden en zien we een joviale Scrooge, die Kerstmis geen „humbug" meer noemt en die al wel doende rondgaat en vooral zijn sympathieke klerk Bob Cratchit met diens keurig gezin niet vergeet.

De film is eenvoudig van opzet, geeft vele aangrijpende toneeltjes en Scrooge en Bob worden uitstekend uitgebeeld.

„WE ARE NOT ALONE"

Van geheel andere aard is de film „We are not alone" met de karakterspeler Paul Muni in de hoofdrol, en een uitstekende verdere bezetting. Het is de levensgeschiedenis van een hardwerkende dokter, vol liefde voor zijn jongen, maar zij beiden worden door zijn vrouw niet begrepen.

Hij ontfermt zich over een jeugdige dakloze Oostenrijkse, die bij hem komt inwonen en er ontstaat een warme vriendschap tussen haar en het kind. Door een misverstand neemt de vrouw vergift in en de dokter en zijn vrouw worden gearresteerd en door de jury schuldig bevonden. Ze zullen moeten sterven, maar hoewel onschuldig, aanvaarden zij het, want, — en dan uit de dokter een felle aanklacht tegen de oorlog —, zij zijn het niet alleen, die onschuldig sterven, op de slagvelden zijn er duizenden.

Aanbevolen.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

NEDERLAND.

Overgenomen uit de Beurs & Nieuwsb.

De regering in Den Haag overweegt thans om behalve een paspoort ook een bijzondere vergunning verplichtend te stellen voor buitenlandse reizen.

De koopman Vessies wonende te Amsterdam, die de Duitse spionnen inlichtingen verstrekte omtrent de verdedigingswerken langs de Waal, Rijn en IJssel is tot vijf jaar veroordeeld.

De eerste postvlucht tussen Amsterdam en Lissabon zal op twee April plaats hebben.

Een Engelse bommenwerper is Donderdag l.l. door Nederlandse jachtvliegtuigen boven Pernis in de nabijheid van Rotterdam neergeschoten. De Hollanders hebben het Engelse vliegtuig aangevallen nadat men duidelijk den Engelsman signalen had gegeven, waaruit bleek, dat het Engelse vliegtuig zich boven neutraal gebied bevond. Een van de leden van de bemanning van het Engelse vliegtuig werd gedood. Men neemt aan, dat het Engelse vliegtuig terugkeerde van een verkenningstocht boven het Noord Westelijk gedeelte van Duitsland.

Naar gemeld wordt, maakt men zich in financiële en economische kringen op het ogenblik ernstig ongerust over de daling van het pond sterling en de Franse franc. Verschillende Nederlandse dagbladen hebben aan de consequenties, die het gevolg van deze daling zijn, de nodige aandacht besteed. Onder andere heeft men de moeilijkheden belicht waarmede de export van Nederlandse artikelen naar Engeland te worstelen heeft, in verband met de steeds dalende stand der valuta.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond".

COMPETITIE PROGRAMMA 1940.

MUNDO NOBO

31 Mrt 1940:	A-klasse	R.C.C. 1 — Transvaal 1 (Visser)	
31 Mrt 1940:	B-klasse	Volcania — Sparta (B. L. Dijk)	*
7 April 1940:	A-klasse	Jong Holland 1 — R.C.C. 1 (Oehlers)	
7 April 1940:	Res.A-klasse	Volharding 2 — Hercules 2 (Ercol)	*
7 April 1940:	Juniores	Hercules — Volcania (Joens)	%
14 April 1940:	A-klasse	Hercules 1 — Transvaal 1 (Tuin)	
14 April 1940:	B-klasse	D.T.S. — Arsenal (Pengel)	*
21 April 1940:	A-klasse	Hercules 1 — Volharding 1 (Oehlers)	
21 April 1940:	Res.A-klasse	S.U.B.T. 2 — Jong Holland 2 (B. L. Dijk)	*
21 April 1940:	Juniores	Jong Holland — S.U.B.T. (Dania)	%
28 April 1940:	A-klasse	Volharding 1 — S.U.B.T. 1 (Elfrink)	
28 April 1940:	B-klasse	Jong Curaçao — Volcania (Brakke)	*

RIO CANARIO.

31 Mrt 1940:	Res.A-klasse	Asiento 2 — S.U.B.T. 2 (Corsica)	
7 April 1940:	A-klasse	S.U.B.T. 1 — Asiento 1 (Visser)	
7 April 1940:	B-klasse	Sparta — Willemstad (B. L. Dijk)	*
14 April 1940:	Res.A-klasse	Asiento 2 — Jong Holland 2 (Corsica)	
21 April 1940:	A-klasse	R.C.C. 1 — Hollandia 1 (Jesurun)	
21 April 1940:	B-klasse	Willemstad — Volcania (Joens)	*
28 April 1940:	A-klasse	Jong Holland 1 — Asiento 1 (Oehlers)	

SCHERPENHEUVEL

31 Mrt 1940:	A-klasse	Scherpenheuvel 1 — Volharding 1 (Oehlers)	
7 April 1940:	Juniores	Scherpenheuvel — Tropials (H. Rog)	%
14 April 1940:	Res.A-klasse	Scherpenheuvel 2 — Volharding 2 (Dania)	
21 April 1940:	A-klasse	Scherpenheuvel 1 — Transvaal 1 (Tuin)	
28 April 1940:	Res.A-klasse	Scherpenheuvel 2 — Hercules 2 (Ercol)	

De met % aangegeven wedstrijden beginnen om 9 uur v.m.
De met * aangegeven wedstrijden beginnen om 2.30 uur n.m. precies.
De andere wedstrijden beginnen om 4.15 uur. n.m. precies.
DUUR VAN ALLE WEDSTRIJDEN 2 × 45 minuten.

Heren Scheidsrechters worden verzocht tijdig de competitieleider te berichten, ingeval zij verhinderd zijn. Adres competitieleider E. Palm, Langestr. 78.

HET BESTUUR.

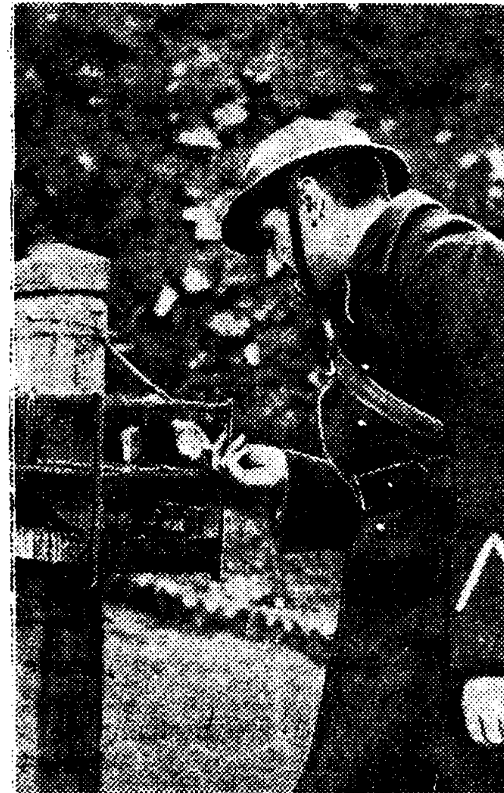
GENERAAL LENNART OESCH.
Chef van de generale staf in Finland

RUDOLF HESS.
De plaatsvervanger van Hitler.

DE BREIWOEDE.
Overal op de wereld heerst tegenwoordig een soort breiwoede. Deze oude baas is ook aan het breien geslagen.

Vogels ,welke tegen gassen waarschuwen.
Vogels zijn zeer gevoelig voor gassen. Men gebruikt ze langs de oorlogslinies om zodoende tijdig de gassen te kunnen bespeuren.

Steunt het Apostolaat ter Zee

WAAR GAAT NEDERLAND NAAR TOE?

Het meest naar de bioscoop. Vervolgens naar variété, cabaret, verenigingsavonden en sportgebeurtenissen. Toneel, concerten en tentoonstellingen komen in de laatste plaats.

Tekenen des tijds.

Een Engels schrijver — waarschijnlijk vertoonde de statistiek van de verkoop zijner werken geen gunstig beeld — heeft eens gemopperd, dat men uit statistieken alles kan lezen wat men wil, als men de cijfers maar handig door elkaar goochelt, en een Duitse collega heeft die stelling waar gemaakt door er aan te herinneren, dat volgens de statistiek het bloedigste ogenblik der gehele wereldgeschiedenis de eerste broedermoord was; want toen sneuvelde 50% van de totale mannelijke jeugd op aarde. Toch is uit statistieken heel veel interessants te leren en een nieuw bewijs daarvan levert het volijverige Centraal Bureau voor de Statistiek te Den Haag, dat een van zijn jongste publicaties heeft gewijd aan een onderwerp, nog niet eerder in deze vorm behandeld; het bezoek aan publieke vermakelijkheden. *)

Gegevens van deze aard vond men tot nog toe al wel ten dele in de statistiek van het bioscoopwezen, maar thans zijn ook toneel, muziek en sport in cijfers gebracht voor wat betreft de belangstelling, die het publiek hun, en daardoor den fiscus, in het openbaar betuigt. De directeur van het Centraal Bureau zegt toe, voortaan ieder jaar een soortgelijke publicatie te laten samenstellen, die dan het gehele rijk zal bestrijken; in deze eerste aflevering zijn alleen cijfers opgenomen over de gemeenten met 10.000 en meer inwoners.

Al hebben we hier dus te doen met een saai uitziende belastingstatistiek, er zijn toch wel enkele aardige en... minder aardige bijzonderheden uit op te diepen, die een kijk geven op de wijze, waarop uitgaand Nederland zich amuseert.

De Fiscus loert niet overal.

Zo zal bijvoorbeeld lang niet iedereen weten, dat er van de 1056 gemeenten in Nederland 488 zijn, waar, althans in 1938, geen verordening op de vermakelijkheidsbelasting bestond en waar dus de fiscus niet op de loer staat in het loketje van de bureaulist. Welke deze fortuinlijke gemeenten zijn, laat de samensteller discreet in het midden.

Uit de belastingcijfers, die dan worden gegeven, is niet zo gemakkelijk een indruk te krijgen over het bezoek. De vermakelijkheidsbelasting wordt n.l. op verschillende manieren geheven, niet alleen door afgestempelde toegangsbiljetten, maar ook als contributie- of oppervlaktebelasting, in de vorm van staangeld voor kermistenten e.d., vast recht of afkoopsommen.

Maar voor de grote steden — de zeven gemeenten met meer dan 100.000 inwoners immers — geeft een tabel dan toch cijfers, die meer houvast bieden. Zo zien we, dat in 1938 het Amsterdamse publiek ruim f 7.3 millioen aan „uitgangetjes" besteedde, het Haagse f 4.4 millioen, het Rotterdamse f 3.8 millioen, het Utrechtse f 1.1 millioen, het Haarlemse ruim acht ton. Groningen bijna zes ton en Eindhoven 4½ ton.

Verreweg de grootste recette maakten overal de bioscopen; in Amsterdam alleen al f 4.3 van de f 7.3 millioen, tegen een schamele drie ton voor toneel, ongeveer evenveel voor concerten, f 683.000 voor sport, plm. f 153.000 voor tentoonstellingen (die in de regel goedkoop zijn), **iets meer dan een millioen voor variété, cabaret,** danspartijen en verenigingsavonden en 4 ton voor diversen. Bij die diversen behoren o..a kermisattracties e.d., vandaar vermoedelijk ,dat deze post b.v. te Rotterdam hoger is dan te Amsterdam.

In Den Haag, evenals te Amsterdam, brengen de concerten iets méér op dan het toneel, in de overige grote steden minder. Groningen geeft meer voor toneel, muziek en sport uit dan Haarlem, maar gaat minder naar de bioscoop (679.000 toegangsbewijzen, tegen Haarlem ruim 1.200.000). Eindhoven overtreft zowel Groningen als Haarlem in sportenthousiasme, maar de bloemenstad geeft véél uit voor tentoonstellingen, n.l. 10 mille ,tegen b.v. Utrecht slechts ruim zesduizend gulden.

Kijken we niet naar de opbrengst in geld maar naar het aantal uitgereikte entreebiljetten, dan blijkt de belangstelling voor tentoonstellingen niet onder te doen voor die voor toneel en muziek. In Rotterdam en Eindhoven met hun belangrijke en sterk levende musea trekken de tentoonstellingen (daargelaten nog die, welke gratis toegankelijk zijn) zelfs hogere aantallen bezoekers dan concert of toneel; al zinken deze cijfers ook hier in het niet vergeleken bij film, variété, cabaret, verenigingsavonden en sport.

Voor den fiscus hebben de schone kunsten al héél weinig betekenis, daar ze hem in de zeven grote gemeenten, tezamen nog geen drie ton opleveren van de bijna drie millioen, die de totale vermakelijkheidsbelasting in die steden uitmaakt, d.w.z. iets minder dan tien percent! Men mag er niet aan denken, hoe gemakkelijk het voor deze geweldenaar zou zijn met de hand over het thesauriale hart te strijken en dit „futje" voor een belangrijk deel, zo niet geheel, kwijt te schelden, waarmee ongetwijfeld de beoefening van toneel, muziek en schilderkunst in Nederland enorm zou zijn gebaat!......

Wat het uitgaan kost.

Interessant zijn ook, van de zeven grote gemeenten, de gegevens voor de aan het uitgaan bestede bedragen. Iedere Amsterdammer heeft in 1938 aan uitgaan gemiddeld uitgegeven f 9.28, waarvan — schrik niet! —... veertig cent voor toneel, 42 cent voor concerten, f 5.54 voor de bioscoop, f 1.35 voor variété en andere „kleine kunst", 87 cent voor sport, 19 cent voor tentoonstellingen en 51 cent voor de rest. Voor de entréebiljetten, alles bij elkaar genomen, wordt het meeste uitgegeven in Den Haag, namelijk 59 cent tegen slechts een halve gulden in Amsterdam, hoewel de prijzen daar in de regel hoger zijn. En de slotsom is, voor de zeven grote gemeenten: men bezoekt dertig maal de bioscoop tegen één maal een schouwburg of een concert.

Zelfsoverwinning is de spil waarop geheel het geestelijk leven draait.

Het oor, dat vleiers aanhoort, is ver van goede raad.

In het leven, zo goed als bij het schaken, kan één enkele verkeerde zet het hele spel bederven.